

ENTREVISTA

Jordi
Palou-Loverdos
Mediador
de conflictes

► Barcelona, 1966
► Doctor en Dret i membre
del Col·legi Penal
Internacional de l'Haia

«S'ha d'unir els radicals al procés de pau»

Diu que una negociació funciona quan
les parts pacten el que es comunicarà

JOSEP MARIA CABANE

MARGARITA
Sáenz-Diez
Trias

La defensa dels drets humans li interessa gairebé fins a l'extenuació. I com a consultor per a la resolució de conflictes ha acreditat la seva capacitat per trobar espais per al pacte. Al juny, haurà de superar una prova decisiva. Reuneix a Barcelona 22 dirigents rwandesos, que es van enfrontar en les massacres dels Grans Llacs, a l'Àfrica. Mai com ara, els estratèges per a la pau han estat tan protagonistes.

–¿No és una temeritat asseure cara a cara víctimes i agressors?

–No, de fet tots són víctimes. Alguns són militars que van participar en la guerra, però tots han decidit recórrer aquest camí.

–¿També els familiars dels nou espanyols assassinats?

–Però només al final. Com a culminació d'una trobada entre familiars de les víctimes espanyoles i els rwandesos; com a homenatge a totes les víctimes de tots els costats sense distinció, espanyoles, rwandeses, congoleeses.

–Complicat...

–Aquestes trobades són difícils, perquè abans s'han de fer molts equilibris, negociar molt.

–¿Necessita mediadors de la pau un cara a cara tan delicat?

–Jo diria que també el poden preparar persones que coneixin molt bé el conflicte i la naturalesa humana.

–¿Primer la pau i després la reconciliació, per aquest ordre?

–Abans de la pau hi ha d'haver justícia amb equitat. Nosaltres també estem en aquest camí. Però, una vegada aconseguida la pau, que no és el cas ni a Rwanda ni al Congo, si està ben fundat el procés previ de justícia, la pau i la reconciliació han d'arribar com una cosa natural.

LA META

«Els sectors enfrontats s'han de reconèixer en la voluntat de crear una societat harmònica i diferent»

L'ESPERANÇA

«El diàleg que hi haurà a Barcelona entre hutus i tutsis pot influir positivament en l'evolució de Rwanda»

–Una autèntica filigrana.

–Aquí estem acostumats a processos lineals, deductius. Però nosaltres estem parlant d'un procés circular, on s'avança i es retrocedeix, o es torna al punt de partida. El que es pretén és que l'evolució sigui en espiral, perquè, una vegada preparades totes les coses, acabi produint l'efecte desitjat.

–¿Com?

–Simplement amb una empeneta final. Que siguin els sectors enfrontats els que d'alguna manera es reconguin en el mal i en el dolor causat, i en la voluntat de crear una societat harmònica i diferent.

–¿Si un grup violent es disposa a negociar, és difícil la marxa enrere?

–Són processos molt complicats. Però que no se'n separin els més radicals, perquè opinen que els seus dirigents ceixen massa, és necessari incorporar-los al procés de pau.

–Posi-me'n un exemple.

–En el diàleg interrwandès que hem

preparat hi participaran alguns dels fundadors, que avui són membres o simpatitzants, d'un grup polític que seria homòleg de Batasuna; que és la base política d'un grup militar que lluita per la resistència de Rwanda. Pel fet de participar-hi, es poden sentir coparticipis del procés de pau. Si no s'hi incorporesin, seria molt difícil que acceptessin aquesta via de resolució del conflicte.

–Alguns dirigents d'ETA s'han allunyat de la violència, però, ¿i els sectors més radicals?

–Potser encara no estan preparats per fer-ho. No conec bé les circumstàncies del procés. De tota manera, tard o d'hora, haurà de ser així, encara que potser falta maduració. Val la pena fer tots els esforços, però discretament.

–Sense llum i taquígrafs.

–La llum i els taquígrafs tenen sentit quan hi ha un avanç consolidat. No mentre es produeix el procés. Una garantia que aquest va bé és quan les parts acorden com i què es comunica del que passa.

–¿Pocs o molts interlocutors?

–És bo incorporar el màxim d'actors sensibles a la resolució pacífica del conflicte o al rebuig a utilitzar la violència, però no tots alhora. El que és exigible és que siguin acceptats per totes les parts.

–¿Funcionarà el diàleg interrwandès de Barcelona?

–Hi pot haver les lògiques dificultats i desconfiances. No només entre hutus i tutsis, sinó també entre els mateixos hutus i els mateixos tutsis. Això passa en tots els conflictes. Però estic convençut que aquestes 22 persones, entre les quals hi ha exministres, militars i activistes de drets humans, hi aportaran coses molt importants.

–El veig optimista.

–És que pot influir positivament en l'evolució de Rwanda, sense oblidar que, com que allà encara hi ha una dictadura, el procés pot ser llarg. La imatge de 22 personalitats treballant juntes en aquesta línia ja serà una cosa molt potent. Si, a més a més, s'hi troben les víctimes espanyoles i les altres víctimes, sense cap discriminació, sense distinció d'ètnia ni d'origen, crec que valdrà la pena. =

©2006 Continental Airlines, Inc.

SALTAR EL BASSAL I CONTINUAR.

Vol diari Barcelona - Nova York sense escales. Amb connexions a 230 destins per tot el continent americà.

Si el que vols és que res no t'aturi, vola sense escales a Nova York. No et caldrà cap altre aeroport que el Newark Liberty International, el nostre centre d'operacions de Nova York, a tan sols 30 minuts de Manhattan. I després, podràs connectar amb 230 destins de tot el continent americà. Per a més informació i reserves, truc a l'agència de viatges Iava o al 900 96 12 66, o bé entra a continental.com

Continental Airlines

**Work Hard.
Fly Right.**